

Sistem zavarovanja depozitov v državah EU¹

Zdenko Prohaska, Stella Suljić in Bojana Olgić Draženović*

DEPOSIT INSURANCE SCHEME IN EU MEMBER STATES

It is known that deposit insurance scheme acts as a protection of depositors, banks, but also the whole banking system because it prevents the panic and bank run during the crisis. Deposit insurance was the subject of research by many authors, but characteristics of the system and their importance changed over the time. In 90's of the last century Garcia emphasized the importance of the limit (amount of protection) of the deposit insurance system and presented her model of an adequate system whose limit should be 1-2 times higher than the national GDP per capita. Today, the limit of the deposit insurance has become default. The current financial crisis has resulted with increase of the limit in all countries of the world. In EU that limit is 100,000.00 EUR. Is it right that EU countries have the same limit of protection (except Bulgaria and the UK who have a slightly higher amount because of currency conversion) despite the crisis, even their other characteristics are different. Countries are not equally developed, also their financial systems are not equal and their own deposit insurance schemes have differences in management style and the types of funds. One of the goals of Bank Union, which is in the process of creating, is to connect and unite the schemes in the European Union and create a fund in which all members will pay the premiums.

JEL G21 G28

Znano je, da sistem zavarovanja depozitov deluje kot varstveni ukrep v korist deponentov, bank pa tudi celotnega bančnega sistema, saj v času krize preprečuje nastajanje panike in dvigovanje depozitov iz bank. S to aktualno temo o sistemu zavarovanja depozitov so se ukvarjali številni avtorji, vse od Mertona dalje že v letu 1977, vendar so se značilnosti sistemov in njihova pomembnost sčasoma spreminjale.

Uvod

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja je Garcia poudarjala pomen višine sistema zavarovanja depozitov ter predstavila svoj model ustreznega sistema, katerega višina bi morala biti enkrat do dvakrat večja od bruto družbenega produkta (BDP) na prebivalca. Danes je višina sistema zavarovanja depozitov v vseh državah usklajena in dogovorjena. Aktualna finančna kriza je

namreč povzročila povečanje višine zavarovanih depozitov v vseh državah sveta, v Evropski uniji pa je ta znesek določen v višini 100.000,00 evrov.

Odpira se vprašanje, ali je prav, da imajo vse države Evropske unije enake zavarovalne vsote (razen Bolgarije in Velike Britanije, ki imata nekoliko večjo vsoto zaradi preračunavanja iz lastne valute v evro), saj se med seboj razlikujejo. Države na primer niso enako razvite, tudi finančni sistemi posameznih držav niso enaki. Velika Britanija v primerjavi z drugimi državami na primer nima centralnega bančnega sistema, sistemi zavarovanja depozitov pa se med državami razlikujejo po načinu vodenja in vrstah skladov. Po drugi strani pa je eden od ciljev evropske bančne unije, ki nastaja, dodatno povezati sisteme zavarovanja depozitov v Evropski uniji ter državam vsiliti skupni sklad, v katerega bodo vse članice vplačevale premije in tako, če bo treba, sanirale posamezne banke.

¹ Članek je del raziskovalnega projekta Univerze na Reki št. 13.02.1.2.02

* Dr. Zdenko Prohaska, redni profesor na Ekonomski fakulteti Univerze na Reki, Stella Suljić, mag. ekonomije, asistentka na Ekonomski fakulteti Univerze na Reki, in Bojana Olgić Draženović, docentka na Ekonomski fakulteti Univerze na Reki.

Osnovni opis sistemov zavarovanja depozitov

Zavarovanje depozitov kot ukrep varstva predvsem deponentov, pa tudi bančne stabilnosti, se je prvič pojavilo leta 1829 v ameriški zvezni državi New York. Zgodovinsko gledano je bil to prvi formalni sistem zavarovanja depozitov v svetu. Kot prvi sodobni sistem zavarovanja depozitov v svetu pa velja sistem, ki je nastal v ZDA zaradi finančne krize, ki je zamajala zaupanje v bančni sistem. Tako so leta 1933 ustanovili FDIC (Federal Deposit Insurance Corporation), ameriško zvezno agencijo za zavarovanje depozitov.

Sistem zavarovanja depozitov ima velik pomen v času finančne krize, ko prihaja do vznemirjanja deponentov in strahu bank pred množičnim dvigovanjem depozitov, kar neposredno vpliva na zlom bank in lahko pripelje do domino učinka v celotnem finančnem sistemu. To je ukrep, ki vsebuje zlasti »psihološki učinek«, saj so z njim po eni strani deponenti oziroma njihovi depoziti v bankah zavarovani, ne glede na ekonomske razmere v državi, po drugi pa so zavarovane tudi banke. Če namreč deponenti ne dvigujejo depozitov iz bank, jih banke uporabljajo pri poslovanju, predvsem za kreditiranje svojih strank. To so razmere, ki so idealne za deponente, banke in stabilnost bančnega sistema. Toda ob vseh prednostih ima sistem zavarovanja depozitov tudi določene pomanjkljivosti. Največja slabost sistema zavarovanja depozitov je predvsem *moralno tveganje*. Tveganje nastaja tudi zaradi »brezbrižnosti« deponentov, ki so prepričani v varnost svojih depozitov in zato ne spremljajo podrobno poslovanja bank. Po drugi strani pa se banke lahko spuščajo v bolj tvegane posle, saj so zavarovane, država pa jim zagotavlja izplačilo depozitov (do zakonsko določene vsote), če pride do njihovega zloma. Zato je bistveno, da sistem zavarovanja depozitov nastane v dobrih časih. Tako lahko izpolni svojo nalogo v kriznih razmerah, hkrati pa določen sistem ne vodi v moralno tveganje, saj tako sistem ne ustvarja nasprotnih (negativnih) učinkov.

Temeljne značilnosti sistema zavarovanja depozitov so:

- način oblikovanja sistema
- način vodenja sistema
- vrsta sklada
- obstoj zavarovanja
- višina pokritih depozitov.

Pri nastajanju sistema je pomembno, kako bo utemeljen – kot eksplicitni ali implicitni sistem. *Eksplicitni sistem zavarovanja depozitov* zahteva obstoj pravil in procedur v upravljanju z varovanjem depozitov, to je zakonsko obveznost varovanja deponentov do zakonsko zagotovljene meje, zavarovatelj pa lahko ima poljubno

pravico zavarovati nezavarovane deponente. Vsota zavarovanja pri eksplicitnem sistemu se lahko giblje od omejenega do popolnega zavarovanja. Sklad se v glavnem oblikuje iz premij bank tako, da država zagotovi začetni kapital in – če je mogoče – redna vplačila. Če pa banke propadejo, se financiranje iz tako oblikovanega sklada izvaja tako, da se primanjkljaji pokrivajo s posojili ali dodatnim kapitalom, ki ga zagotovi država. Pri *implicitnem sistemu zavarovanja depozitov* ni procedur in pravil o upravljanju z varovanjem depozitov oziroma ni zakonskih obveznosti. Zavarovanje deponentov je prostovoljna odločitev države. Vsota zavarovanja se giblje od nič do popolnega varovanja. Ne obstaja vnaprej oblikovan sklad za varovanje depozitov. Če pa banke propadejo, financiranje prevzame država (Talley, Mas 1990).

Eksplicitni sistemi so značilni za razvite države. Omogočajo višjo stopnjo zavarovanja od implicitnega sistema. Vendar so raziskovanja pokazala, da eksplicitni sistem lahko ustvari negativne učinke, kot so nestabilnost sistema, krize in povečanje moralnega tveganja, če ustanove sistema niso dovolj učinkovite (Demirgüç-Kunt, Detragiache 2002).

Naslednja bistvena značilnost je vodenje sistema zavarovanja depozitov, ki je lahko *zasebno, državno ali mešano*. *Zasebni sistem zavarovanja depozitov* je tisti, kjer so člani upravljalvskega telesa izbrani iz zasebnega sektorja, krogov poslovnih bank. V *državnem sistemu* pa so člani upravljalvskih teles imenovani iz državnih ustanov. Tretja oblika upravljanja je *mešani sestav*, katerega člani so iz državnega in zasebnega sektorja. Demirgüç-Kunt, Kane in Leaven (2007) se zavzemajo za zasebno sestavo upravljanja, ker menijo, da so zasebni sodelavci boljši in objektivnejši pri nadzoru kot državni uslužbenici. Poleg tega so prek bank bolj usposobljeni izbirati informacije, potrebne za upravljanje s sistemom. Velja prepričanje, da je zasebna sestava v sistemu zavarovanja depozitov povezana z višjim razvojem države, zato je zasebne zastopanosti več v razvitih državah. Demirgüç-Kunt, Detragiache (2002) sta dokazali, da državni način upravljanja s sistemom zavarovanja depozitov neugodno vpliva na bančno stabilnost.

Da bi lahko deponentom izplačali vsote njihovih depozitov, če bi prišlo do zloma banke, je potreben sklad, iz katerega bi ta izplačila financirali. Sklad zavarovanja depozitov je lahko oblikovan vnaprej, *ex-ante*, ali pa ob samem zlomu, to je *ex-post*. Za *ex-ante* sistem je značilna akumulacija sredstev v dobrih časih, ko je bankam preprosteje vplačevati premije in je zato takšen sistem proticiklični. Pomanjkanje *ex-ante* sistema se izraža v tem, da tak sistem postaja drag način financiranja (saj banke kontinuirano vplačujejo premije), če ne obstaja

visoka stopnja preglednosti in analitičnega nadzora nad višino sredstev zbranih v skladu. *Ex-post* sistem pa za članice ne postaja predrag, saj se sklad oblikuje v trenutku, ko nastane problem. Po drugi strani pa prav to, da se sredstva akumulirajo v času, ko je potrebno izplačilo, lahko pripelje do težav zaradi zamud pri izplačilih. Ena od pomanjkljivosti *ex-post* sistema je tudi procikličnost. To pomeni, da lahko obveznosti, ki so nastale v slabih ekonomskih razmerah, privedejo do domino učinka propada bank (Hub analize 2007).

Da bi sistem zavarovanja depozitov zmanjšal možnost moralnega tveganja, lahko vsebuje sozavarovanje depozitov. To pomeni, da je del vsote depozitov nezavarovan. Tako se spodbuja deponente, da nadzorujejo poslovanje bank oziroma da spremljajo njihova poslovna tveganja. Po Protiću (2002) je problem sozavarovanja v tem, da je lahko izguba dela depozita cenejša od stroškov kontrole bančnih operacij in da ne izključuje povsem možnosti »juriša« na banke.

Pri sistemu zavarovanja depozitov je treba poudariti pomen vsote zavarovanih depozitov. V devetdesetih letih 20. stoletja je bila ustrezna določitev višine, do katere so bili depoziti zavarovani, glavna tema raziskovalnih del v zvezi s sistemi zavarovanja depozitov. S tem se je ukvarjala zlasti Garcia, ki je višino zavarovanih depozitov primerjala z BDP na prebivalca določene države ter poudarjala, da bi morala biti višina depozitov enkrat do dvakrat večja od BDP na prebivalca.

Po Blairu, Carnsu in Kushmeiderju (2006) bi morala biti vsota, do katere so depoziti zavarovani, dovolj velika, da prepreči destabilizacijski učinek dviga depozitov iz bank (»juriš na banke«), ne pa tako visoka, da bi izključila učinkovanje tržne discipline na prevzemanje bančnih tveganj. Z drugimi besedami: prenizek limit zavarovanih depozitov lahko pripelje do nastanka finančne panike, previsok limit zavarovanih depozitov pa spodbuja moralno tveganje. V večletnih raziskovanjih so različni izvedenci ugotovili, da so v dobrih časih višje vsote zavarovanih depozitov značilne za manj razvite države, medtem ko so za razvite države s stabilnimi bančnimi sistemi značilne manjše vsote zavarovanih depozitov. Toda v kriznih razmerah to pravilo ne velja, saj takrat vse države zaradi bojazni, da ne bi prišlo do panike in navala na banke, povečujejo vsoto zavarovanih depozitov kot preventivni ukrep. Zaradi razmer, v katerih je svetovna ekonomija že več kot sedem let, je pomembno poudariti, da višina zavarovanja depozitov ni več zanimiva tema raziskovanja, ker imajo danes vse države višje vsote zavarovanja, kot so jih imele leta 2007. Članice EU imajo tako zakonsko določeno višino zavarovanega depozita v znesku do 100.000,00 evrov (razen Bolgarije in Velike Britanije, kjer je ta višina ne-

Preglednica 1: Pregled oblikovanja eksplicitnega sistema zavarovanja depozitov v članicah EU

Države EU in EMU	Leto oblikovanja eksplicitnega sistema zavarovanja depozitov
Avstrija	1979
Belgija	1974
Ciper	2000
Estonija	1998
Finska	1969
Francija	1980
Nemčija	1966
Grčija	1993
Irska	1989
Italija	1987
Latvija	1998
Luksemburg	1989
Malta	2003
Nizozemska	1979
Portugalska	1992
Slovaška	1996
Slovenija	2001
Španija	1977
Bolgarija	1995
Hrvaška	1997
Češka	1994
Danska	1987
Madžarska	1993
Litva	1996
Poljska	1995
Romunija	1996
Švedska	1996
Velika Britanija	1982

Vir: Izdelal avtor po podatkih International Association of Deposit Insurance.

koliko večja zaradi pretvarjanja vsote iz lastne valute v evro). Kljub temu, da je prišlo v krizi do izenačitve višine zajamčenih depozitov v okviru sistema zavarovanja depozitov v EU, so druge značilnosti med sistemi znotraj držav še naprej različne in vredne raziskovanja.

Pregled značilnosti sistemov zavarovanja depozitov v članicah EU

Po opisu sistemov zavarovanja depozitov bomo v nadaljevanju prikazali tovrstne sisteme v državah EU.¹ Če preučujemo zavarovanje depozitov glede na njicho-

¹ Raziskovanje zajema države članice EU, v preglednicah pa so prikazane tudi države, članice EMU (Evropska monetarna unija), ki so ločene od drugih članic EU.

Preglednica 2: Pregled sistemov zavarovanja depozitov v državah EU glede na način vodenja

Države EU in EMU	Zasebno	Državno	Mešano
Avstrija	X		
Belgija			X
Ciper			X
Estonija			X
Finska	X		
Francija			X
Nemčija			X
Grčija			X
Irska		X	
Italija	X		
Latvija		X	
Luksemburg	X		
Malta		X	
Nizozemska		X	
Portugalska		X	
Slovaška			X
Slovenija	X		
Španija	X		
Bolgarija			X
Hrvaška		X	
Češka			X
Danska			X
Madžarska			X
Litva		X	
Poljska		X	
Romunija			X
Švedska		X	
Velika Britanija		X	

Vir: Izdelal avtor po Suljić, Prohaska, Vidmar; 2014.

Preglednica 3: Pregled sistemov zavarovanja depozitov v državah EU glede na način oblikovanja sklada

Države EU in EMU	Ex-ante	Ex-post	Mešani
Avstrija		X	
Belgija	X		
Ciper			X
Estonija	X		
Finska	X		
Francija			X
Nemčija	X		
Grčija			X
Irska	X		
Italija		X	
Latvija	X		
Luksemburg		X	
Malta			X
Nizozemska		X	
Portugalska	X		
Slovaška	X		
Slovenija		X	
Španija	X		
Bolgarija	X		
Hrvaška	X		
Češka	X		
Danska			X
Madžarska	X		
Litva	X		
Poljska			X
Romunija	X		
Švedska	X		
Velika Britanija		X	

Vir: Izdelal avtor po Suljić, Prohaska, Vidmar; 2014.

vo zakonsko oblikovanje, lahko ugotovimo, da imajo vse države EU eksplicitne sisteme zavarovanja. V svetu se beleži trend rasti eksplicitnih sistemov zavarovanja depozitov od osemdesetih let 20. stoletja naprej, v Evropi pa je to postal standard z letom 1994 (Demirgüç-Kunt, Detragiache 2002).

Preglednica 1 prikazuje spisek držav članic EU in leto oblikovanja eksplicitnega sistema zavarovanja depozitov. Preglednica 2 prikazuje države EU glede na način vodenja sistemov zavarovanja depozitov.

Iz preglednice je razvidno, da ima v EU največ držav vzpostavljeno mešano vodenje sistemov zavarovanja depozitov. Od skupaj 12 držav z mešano sestavo vodenja je sedem članic EMU (Belgija, Ciper, Estonija, Francija, Nemčija, Grčija in Slovaška), preostalih pet pa je članic

samo EU. Državni način vodenja sistema zavarovanja depozitov ima skupaj 10 držav; 5 članic EMU (Irska, Latvija, Malta, Nizozemska in Portugalska) in pet drugih članic EU (Hrvaška, Litva, Poljska, Švedska in Velika Britanija). Najmanj držav ima zasebni način vodenja, vsega 6, vse pa so članice EMU (Avstrija, Finska, Italija, Luksemburg, Slovenija in Španija).

Poleg klasičnih ex-ante in ex-post sistemov se pojavljajo tudi mešani sistemi, ki so potencialno večvredni, saj si prizadevajo kombinirati najboljše in nevtralizirati slabe elemente ex-ante in ex-post sistemov (Hub analize 2007). Toda Svetovna banka v svoji bazi klasificira mešane sisteme kot ex-ante. V tej raziskavi so sistemi, ki uporabljajo ex-ante in ex-post sklade, evidentirani kot mešani sistemi, kar je razvidno v preglednici 3.

**Preglednica 4: Pregled držav EU glede na obstoj
sozavarovanja znotraj sistema zavarovanja
depozitov v obdobju 2003–2008**

Države EU in EMU	Sozavarovanje od leta 2003 do leta 2008
Avstrija	
Belgija	
Ciper	X
Estonija	
Finska	
Francija	
Nemčija	X
Grčija	
Irska	X
Italija	
Latvija	
Luksemburg	X
Malta	X
Nizozemska	
Portugalska	
Slovaška	X
Slovenija	
Španija	
Bolgarija	
Hrvaška	
Češka	X
Danska	
Madžarska	X
Litva	X
Poljska	X
Romunija	
Švedska	
Velika Britanija	X

Vir: Izdelal avtor po podatkih Financial Stability Board.

Na podlagi prikazanih podatkov o skladih sistemov zavarovanja depozitov lahko sklepamo, da je v EU največ ex-ante skladov. Šestnajst držav ima organiziran svoj sistem zavarovanja depozitov kot ex-ante. Od teh šestnajstih je 9 članic EMU (Belgija, Estonija, Finska, Nemčija, Irska, Latvija, Portugalska, Slovaška in Španija), sedem pa je članic EU (Bolgarija, Hrvaška, Češka, Madžarska, Litva, Romunija in Češka). Ex-post sistem ima 6 držav, 5 članic EMU (Avstrija, Italija, Luksemburg, Nizozemska in Slovenija) in Velika Britanija. Mešani sklad imajo 4 države EMU (Ciper, Francija, Grčija in Malta), dve pa sta članici EU (Danska in Poljska).

Razlika v sistemu zavarovanja depozitov med državami se obravnava tudi glede na obstoj sozavarovanja. Pregle-

dnica prikazuje obstoj sozavarovanja v letih od 2003 do 2008 v državah EU. Po letu 2008 so vse države opustile sozavarovanje.

Od leta 2003 naprej in vse do izbruha finančne krize je imelo sozavarovanje urejeno enajst držav, in sicer v višini 10 % – od tega šest držav članic EMU (Ciper, Nemčija, Irska, Luksemburg, Malta in Slovaška) ter pet držav članic EU (Češka, Madžarska, Litva, Poljska in Velika Britanija). Od leta 2008 do danes so te države opustile sozavarovanje kot možno zavarovanje pred moralnim tveganjem znotraj sistema zavarovanja depozitov.

Iz preglednice 5 je razvidno, da gre pri posameznih postavkah sistema zavarovanja depozitov med navedenimi državami za določene razlike. Največja razlika se pojavlja pri višini BDP na prebivalca in pri obsegu višine zavarovanih depozitov glede na velikost BDP na prebivalca. Za vse države EU pa je značilno, da je višina zavarovanih depozitov 100.000 evrov in da je ta nekoliko višja le v Bolgariji in Veliki Britaniji (100.439,06 evra v Bolgariji in 113.568,86 evra v Veliki Britaniji).

Države EMU in druge članice EU so različno razvite, zato je višina BDP na prebivalca različna. Skladno s tem je tudi obseg zavarovanih depozitov v razmerju z višino BDP na prebivalca različen in se giblje od 1.03 do 15.3. Pred dvajsetimi leti je Garcia (1996, 2000) v svojih delih predlagala, da naj bo ustrezen sistem zavarovanja depozitov takšen, da bo razmerje med zavarovanimi depoziti in BDP na prebivalca 1 do 2. Zanimivo je, da bi danes ta pogoj izpolnjevale le države z največjim BDP na prebivalca, kot so Luksemburg, Norveška in Švedska. Vse druge države imajo to razmerje nad 2. Države z nižjim BDP na prebivalca, kot sta Bolgarija in Romunija, dosegata razmerje 15.3 in 12.04.

LITERATURA IN VIRI/REFERENCES:

- Blair, C.E., Carns, F., Kushmeider, R.M. (2006), *Instituting a deposit insurance system: Why? How?*, *Journal of Banking Regulation*, Vol. 8, pp 4-19.
- Demirgüç-Kunt, A., Detragiache, E. (2002) *Does Deposit Insurance Increase Banking System Stability? An Empirical Investigation*, *Journal of Monetary Economics*, Vol. 49, No. 7, pp 1373-1406.
- Demirgüç-Kunt, A., Huizinga, H. (2004) *Market Discipline and Deposit Insurance*, *Journal of Monetary Economics*, Vol. 51, No. 2, pp 375-399.
- Demirgüç-Kunt, A., Kane, E.J., Laeven, L. (2007) *Determinants of Deposit-Insurance Adoption and Design*, *NBER Working paper 12862*, pp 1-74.
- Demirgüç-Kunt, A., Kane, E., Laeven, L. (2014) *Deposit insurance database*, *IMF Working Paper 14/118*.
- European Federation of Deposit Insurance, 2006, *Deposit Guarantee Systems: EFDI's First Report*, Financial Stability Board, 2012, *Thematic Review on Deposit Insurance Systems*.
- Financial Stability Board, 2010, *Update on Unwinding Temporary Deposit Insurance Arrangements*.

Preglednica 5: Pregled držav EU glede na bruto družbeni produkt na prebivalca, višino zavarovanih depozitov in razmerje med višino zavarovanih depozitov in BDP na prebivalca

Države EU in EMU	Bruto družbeni produkt na prebivalca (US \$)	Bruto družbeni produkt na prebivalca (EUR)	Višina zavarovanih depozitov (EUR)	Višina zavarovanih depozitov (EUR)/BDP na preb. (EUR)
Avstrija	50,546.7	44,185.02	100,000.00	2.3
Belgija	46,878.0	40,978.05	100,000.00	2.4
Ciper	25,249.0	22,071.22	100,000.00	4.5
Estonija	18,783.1	16,419.10	100,000.00	6.1
Finska	49,146.6	42,961.13	100,000.00	2.3
Francija	42,503.3	37,153.94	100,000.00	2.7
Nemčija	46,268.6	40,445.35	100,000.00	2.5
Grčija	21,956.4	19,193.02	100,000.00	5.2
Irska	50,503.4	44,147.17	100,000.00	2.3
Italija	35,925.9	31,404.35	100,000.00	3.2
Latvija	15,375.4	13,440.29	100,000.00	7.4
Luksemburg	110,697.0	96,764.95	100,000.00	1.03
Malta	22,779.9	19,912.88	100,000.00	5.02
Nizozemska	50,793.1	44,400.40	100,000.00	2.3
Portugalska	21,733.1	18,997.82	100,000.00	5.3
Slovaška	18,046.8	15,775.47	100,000.00	6.3
Slovenija	23,289.3	20,358.17	100,000.00	4.9
Španija	29,863.2	26,104.69	100,000.00	3.8
			BGN 196,000.00 =EUR	
Bolgarija	7,498.8	6,555.02	100,439.06	15.3
Hrvaška	13,607.5	11,894.89	100,000.00	8.4
Češka	19,844.8	17,347.18	100,000.00	5.8
Danska	59,831.7	52,301.43	100,000.00	1.9
Madžarska	13,480.9	11,784.23	100,000.00	8.5
Litva	15,537.9	13,582.34	100,000.00	7.4
Poljska	13,648.0	11,930.30	100,000.00	8.4
Romunija	9,499.2	8,303.65	100,000.00	12.04
Švedska	60,430.2	52,824.60	100,000.00	1.9
			GBP 85,000.00 =	
Velika Britanija	53,042.0	46,366.26	EUR 113,568.86	2.4

Vir: Izdelal avtor po podatkih Svetovne banke.

Garcia, G. (2000), *Deposit Insurance: Actual and Good Practices*, IMF Occasional Paper No. 197 Washington, DC: International Monetary Fund.

Garcia, G. (1996), *Deposit Insurance: Obtaining the Benefits and Avoiding the Pitfalls*, IMF WORKING PAPER, pp 1-64.

Hub analize (2007), *Pasivne kamatne stope i osiguranje depozita: Tko plaća trošak regulacije?* br.4, str 1-34.

Hub analize (2012), *Nova Europska arhitektura finansijske stabilnosti: učvršćivanje temelja*, br. 41, str. 1-35.

International Association of Deposit Insurance, 2008, *Annual Survey Results of Deposit Insurance*.

International Association of Deposit Insurance, 2010, *Annual Survey Results of Deposit Insurance*.

International Association of Deposit Insurance, 2011, *Annual Survey Results of Deposit Insurance*.

Protić, M. (2002), *Osiguranje depozita i problem moralnog hazarda (primer nemačke šeme privatnog osiguranja depozita)*, str. 23-32, Industrija, vol. 30, br. 1-4.

Suljić, S., Vidmar, F., Prohaska, Z. (2014) *Osiguranje depozita, Financije nakon krize: Forenzika, etika i održivost Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet*, str. 167-186.

Talley, S.H., Mas, I. (1990), *Deposit Insurance In Developing Countries*, Working Paper No. 548, World Bank, pp 1-120.